



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Elisabetha regina in rebus spiritualibus & ab Ecclesia dependentibus
magnam sibi auctoritatem impie sumit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

aut gestet ulla sacra munuscula, qualia sunt Agnus Dei, cruces, imagines, calculi benedicti, &c. Bullas autem, Breuia Apostolica, instrumenta, &c. Roma deferre capitale statuitur, vti etiam Ecclesia Romana reconciliari, Crimen laesa maiestatis pronunciat. Eorum qui propter religionem in exteras regiones traiecerant, bona reposita addicuntur. Non tamen interea magni quidam viri Catholicam religionem scriptis propugnare cessabant; inter quos Nicolaus Harpsfeldus in carcere egregium opus contra Centuriatos Magdeburgenses, Copi nomine editum, conscripsit; item Thomas Hardingus, Nicolaus Sanderus, Gulielmus Alanus, & Thomas Stapletonus, offensi praecipue Ievvelli cuiusdam Superintendentis Sarisburienensis impudentia, qui in concionibus suis, ut erat disertulus & animosus, vehementer asseribat, Protestantes nihil praeter S. Scripturam, & antiquissimorum Conciliorum & Patrum auctoritatem tueri, &c. Retundebatur hoc palpabile mendacium stupidi hominis ab Hardingo Catholico & alijs multis; verum tamen ille quasi nihil audiret aut intelligeret, eadem mentiendo progrediens in concione ad crucem Paulinam habita enunciauit fidenter, nescio ex ignorantia, an malitia, certe falso: Multa esse dogmata Pontificiorum capita, quae nullo vel sacra scriptura Testimonio possent comprobari, vel Patrum aut Conciliorum, dummodo sexcentis post Christum annis non essent recentiores, approbatione suaveri, speciemque veri accipere. Impudens dictum, hominis parum versati, praesertim pollicentis se continuo partibus adversis accessurum simul atque unicum huiusmodi Testimonium produxissent. Capita erant xxvii. quorum praecipua erant: De Missa priuata; de sacra synaxi sub una specie; de lingua non intellecta usu in precibus de primatu Romani Pontificis; de transubstantiatione, de imaginum cultu, de scripturarum Lectione &c. (b) His ille miser apud plebem rudem Historiarum & Conciliorum & patrum domi suae detriumphabat Catholicam Ecclesiam, perinde ac Thraso ille qui de lupo in silua sibi oblato vane iactabat, sese in victum eius immassa brachio ad caudam usque pertingendo, animaliorum inverteisse, veluti quaedam rebus vacuam peram. Sed facile triumphabat, vbi omnium ora Edicto Reginae, adeo erant obstructa, ut nec hic scire sine Maiestatis laesione liceret. Vt tamen vani hominis vel nunc, qui ista protrita seruta magni faciunt, intelligant fatuitatem, videant obsecro Catholicos, qui ista tractant, quique maxillas illas leoninas fregerunt. Quid enim ais Ievvelli? An Missa priuata non habet apud

ce in scriptura sacra testimonium? obsecro te cum Christus Dominus in caena vltima panem accipiens & gratias agens &c. Obtulit corpus & sanguinem suum in remissionem peccatorum, & dixit eadem mysteria ita ab ipsis tractanda & offerenda esse pro multis? An tunc in Templo Ierofolymitano erat, an in caenaculo? An quando Apostoli per domos frangebant panem, in templo coram populo vniculo fregerunt? & cum S. Lucas Act. 13. scriberet *λεῖψυδίων δὲ ἡ νυκτοδίαν αὐτῶν*, illis autem Sacrificantiibus & ieiunantiibus, (vti Vester Erasmus & ante & post Lutherum vertit) siue ut vulgata habet Illis autem Ministrantibus Domino & ieiunantiibus, & ut habet Anglica versio. *As they ministered to the Lord, and fasted.* Hic tu Ievvelli strenue singe nullam esse missae priuatae mentionem in scriptura, & die ministrare Domino & sacrificare, & Liturgiam Graece, Latine Missam celebrare, non esse in scriptura, & similiter caetera capita tuae impudentis assertionis pari modo die non esse in scriptura fundata, tunc sane rem tua fronte dignam praestitisti. Sed larua illa, quum saepe tum non ita pridem in Gallia Calvinistis detracta est, publice multipliciter commissae falsitatis conuictis, per Tabulam Chronologicam Gualterij &c. sed ad rem.

IV. Omnibus etiam Catholicis, qui religionem saluam cupiebant Elisabethae publicorum munerum & rariorum administratione interdixit. Vnde factum est, ut non pauci dissimulatione sibi utendum putarent, quo fortunis suis consulere: quamuis maior Nobilitatis, ut & plebis pars adhuc esset Catholica, nec vere vllae prouinciae aut ciuitates, praeter Londinum & quasdam maritimas haeresin amplexerunt. Multi tamen, ut dixi, dum reginae gratiam venantur, longe grauissimum Dei odium incurtere non dubitauerunt. Infelices, quicumque Deo imponere se posse existimant: qui ut non fallit, ita nec fallitur. Certe quoquot tum temporibus obsecundandum putabant, paulo post vel in haeresin inciduerunt, vel alijs modis perierunt. Elisabetha interea in eos qui *ritu* Parliamentarios non sequerentur, diligenter inquiri, & eos qui diebus Dominicis conciones non frequentassent, duodenis solidis multari iussit: quae multa postea valde aucta fuit Meliori certe sorte perfida illa Iudaeorum natio Romae est, qui non omnes, sed terius quisque in sacram ardem

Mineruz
b. Godwinus de Praesulibus Angliae in 28. Episcopo Sarisburienfi.

Mineræ singulis diebus Sabbathi venire coguntur, ut ubi de erroribus suis admoneantur, & contra se condemnationem ex ipsis Rabinorum scriptis audiant. In omnibus porro Elisabetha summam tam de religione quam cæremonijs statuendi potestatem sibi arrogans, ordinavit etiam ut diebus Mercurij, Veneris & Saturni ieiunium obseruaretur, cum admonitione tamen, ne quis existimet in eo religionis, sed reipublica potius habitam fuisse rationem. Mercurianum vero illud, Cæcilianum à quibusdam dictum fuit, quod Cæcilij reginæ Secretarius auctor eius vulgo haberetur. Nec tantum vero regina in fide, cultu & doctrina normam clero præscribebat, facultatem concionandi dabat & auferebat pro arbitrio, sed etiam concionem habentes aliquando è regio solio alloquebatur: quemadmodum aliquando Ecclesiastem suum coram ipsa perorantem interrupit his verbis: *Domine Doctor vagaris, & effutis multum impertinentia. Recipe te ad textum quem exponendum suscepisti.* Galliarum regis Orator Lamotta Fennelonius duotum in Angliam attulerat, in signa Ordinis S. Spiritus, & nouum Calendarium à Pontifice reformatum. Et illa quidem statim placuerunt: *Calendarium vero quia à Pontifice venerat, initio quidem suspectum, postea tamen quum iussu Regina examinatum ratione nisi videretur, receptum fuit.* Et hic quidem religionis tum erat in Anglia status, Reipublicæ vero in speciem aliquam videbatur esse tranquillior; utpote pace apparente per totum regnum constituta. Interim nuptias Elisabethæ multi magni Principes ambiebant, etiam Catholici, ea spe, fore, ut tam eam quæ regnum ad Ecclesiæ vnitatem hac ratione aliquando reducerent. Et omnibus quidem illa tam exteris quam indigenis spem faciebat, ne bellum aut seditionem in se concitaret; tandem vero omnibus illudit, *Virginem se morituram dicens.* Quamquam autem Tridentinum Concilium Elisabetham Catholicæ religioni tot damna inferentem excommunicare statuisset; quo minus tamen id factum fuerit, Ferdinandus Imperator effecit, qui eam filio suo coniugem optabat & sperabat. Quæ spes quum deinde etiam euauisset, excommunicationis in ipsam lata fuit sententia; sed absque villo fere fructu, rebus iam valde mutatis.

V. Serpente per Angliam indies hæreseos latius contagione, aliquot docti viri in Belgium abierunt, & Duaci sub regimine D. Gulielmi Alani Copi, qui postea à Sixto V. ad Cardinalitiam dig-

nitatem fuit euectus, in disciplinam collegialem coierunt, & paulatim in numerosum creuerunt Collegium, quod primò bonorum maxime elemosynis, postea incredibili sedis Apostolicæ beneficio sustentatum, multos peperit optime institutos sacerdotes. Quum autem per id tempus Geusij in Belgio tumultuarentur, Collegium hoc, quod hæreticis maxime odiosum erat, Deo ita disponente, & Rege Christianissimo permittente, Rhemos migravit, ubi postea feliciter floruit, multosque viros pietate ac doctrina præstantes produxit Anno MDLXXIX. Gregorius XIII. Pontifex aliud insigne Collegium Romæ, amplissimis dotarum redditibus, instituit. In quo illud stupendum fuit, quod quum alibi etiam apud Catholicos multi ad Ecclesiasticum ordinem emolumentum & honoris causa festinent, Angli tamen, & in his Nobilium filij non pauci, sine vlla spe præmij, immo cum dispendio paternæ hæreditatis, & cum certa expectatione periculi & ignominæ, sacros ordines susceperunt. Et ex his quidem Collegijs quamplurimi prodierunt, qui Catholicam rem non parum iuuerunt & recreauerunt. Econtra hæretici ut suæ quoque Ecclesiæ splendorem aliquem conciliarent, noua Martyrologia & Calendaria ediderunt, in quibus Eduardum VI. Erasmus, Petrum Martyrem, Hussum, VVidesum, Latimerum & Cramerum notatos erat cernere. Buceri etiam quem Cantabrigiæ exhumatum & combustum fuisse diximus, cineribus vel ymbrius potius honorem restitui volebant, publicis illi ac celeberrimis denuo peractis iustis. Oxonij vero Petri Martyris concubinæ ossa è sterquilino in quod coniecta erant, summo studio collecta, non pristina sepultura, sed S. Fridisuidæ antiquissimo monumento illata, & venerabilibus reliquijs ita permixta sunt, ut discerni non queant, hoc addito impio Epitaphio: *Hic requiescit religio cum superstitione.* Sed scribi profecto oportebat: *Hic iacet pietas cum impietate, sanitas cum corruptione, bonum cum malo.* Quis neget hanc illam Senecæ vnam fuisse, in qua aurum & vipera simul inclusa fuisse dicuntur? Quæ communiõ Christi cum Belial? Non ita ambitiosi sunt Calvinistæ, qui in vepretis æque ac in locis consecratis humati, iuxta æstimant & recte illi de se sic statuunt, utpote hæretici, legibus ciuilibus obnoxij. Alia conditio sanctorum quorum Deus ossa custodit, & de quorum honore, qui olim Martyrum sepulcris fuit habitus, totam Antiqua.